

Yvirtøkur - og samstundis lækka um útreiðslurnar hjá landskassanum

Seinni partur av røðuni sum Hilmar Bech helt undir fíggjarlógargrøðini:

Samferðsluviðurskiftini í Suðuroy

Í hesum viðfangi fari eg at merta eitt sindur við samferðsluviðurskiftini í Suðuroy, sum enn ikki eru forsvarlig, hóast nakad hefur verið gjørt tey seinastu árin, m. a. við tað, at berghol eru gjørd millum Tvøroyri og Hvalba og millum Sandvík og Hvalba og nakad av vegnum á norðara helmingini í Suðuroy er asfalterað, so liggur vegurin millum Óravík og Fámjin tó enn uttan asfalt, og líka frá Hovsá til Sumbiar og Akra-berg er vegurin flest allastaðni sera vánaligur, og summastaðni er illa koyrandi; hesin vegur er dýrur at halda við líka tí ferðslan veksir frá degi til dag og bilarnir verða fleiri og fleiri, og vit suðringar rokna við eini skilagóðari útbygging av vegasambandinum, og at longu í summari verður av álvara farið undir at breiðka og asfaltera. Viðvíkjandi vegnum til Sumbiar eigur sum tað hefur verið nert við í dag, og sum menn eisini hava snakkað leingi um, at kann- ingar verða gjørdar um ikki berghol er rætta loysnin. Samstundis vil eg gera vart við vegin til Víkarbyrgis sum nakad av peningi er jattaður til, og tí bara biðar eftir, at arbeiðið verður byrjað, tí tey sum har buggja hava biðað nóg leingi, og leingjast eftir at fáa vegasamband til hinar bygdirnar í Suðuroy.

Annars átti tað almenna at tikið ein stórt part av viðlíka- haldi av vegum og stuðla ter bygdir, sum hava asfalterað vegastrekkir, sum onkur kom- muna í Suðuroy í ár hefur søkt um stuðul til, men sum tað var ikki møguligt at fáa.

Kontoin fyri skúlamál er uppá knappar 14 mill. um- framt ríkisstundurin til lær- aralønir og skúlabygging, sum eru fleiri mill.

Eisini á hesum øki verða útreiðslurnar stórrar og stórrar, men skulu vit fylgja við í skúlasápinum, so mugu skúl- ar okkara vera eins væl út- bygdar sum skúlar í øðrum londum, so føroyskur ungdom- ur ikki skal vera verri fyrri enn ungdomurin í okkara grannalondum; her skal við- merkjast, at tann stuðul, sum verður latin til føroyskan ung- dom úr landskassanum ikki munar stórvægis, meðan har-

afturímóti studningsveitanin og lánimøguleikarnir til føroyskan lesandi ungdom frá Ung- dommens Uddannelsesfond stuðlar væl, so at fleiri sum annars ikki hava ráð at lesa hervið fáa møguleikar til at lesa.

Eg skal loyva mær at gera vart við, at studningsveitanin til skúlabygging átti at verið hækkað, tí sum viðurskiftini eru í dag har landskassin let- ur 20 pst. og statskassin 20 pst., meðan kommunurnar sjálvar betala 60 pst. er tað ógvuliga trupult, hjá smáum kommunum at klára skúla- byggingarnar.

Fiskivinna - sigling

Tann kontoin sum umfatar fiskivinnu og sigling er uppá góðar 22 mill., og er hetta ein tann størsta konto, og tað er ein sjálffylgja at so er, tí fi- skivinnan er høvuðsvinnuveg- ur okkara, og uttan ein væl utbygdan fiskiflota við nútím- ans skipum verður ikki mögu- ligt hjá okkara duguligu og roska sjómönnum at vinna nóg mikið til tess at uppi- halda fólki og landi, og at teir sjálvir, sum til fiskiskap á fjarleiðum liða nógva sákn, kunna fáa eina sámuliga inn- tøku, so teir so hjartaliga eiga uppihótið fyrri strev og stríð. Tað gleðiliga er hent, at inntøkan hjá teim flestu av okkara fiskimönnum, er hækkað munandi tey seinastu árin, og tað er min vón, at fiski- prisurin í framtíðini fer at vera eins góður og kanska betri enn nú.

Tað hefur verið ført fram- at landsstýrið hefur ríkið ein tilvildarlígan fiskivinnupoli- tikk, men eg vil siga at við einum skilagóðum fiskivinnu- politikki hefur tað eydnast at byggja upp ein fiskiflota, sum g- r, at fiskivinnan nú er blivin meira fjolbroytt, so menn kunna veida ymisk fiskasløg á ymiskum leiðum til ymiskar tíðir.

Tær fiskiroyndir, sum gjørd ar verða, eiga at verða stuðla- aðar so finnst kann fram til nýggjar veiðuhættir, og tað gleðiliga er hent, at menn júst nú hava tikið upp ein nýggja- en veiðuhátt her við Føroyar- nevniliga veiðan eftir Jákups- skel, sum gevur arbeiði til nógvar hendur, har hon verður skipað upp, og tað gleðir meg at frætta, at menn í Suð-

uroy við áráði og framtaks- huga hava í umbúna at fara at driva hesa veiðu, og tað skal vera mitt ynski, at hetta skal eydnast hesum monnum til fulnar, so arbeiði kann bliva til fleiri av teimum, sum ikki hava nóg mikið at gera.

Annars vil eg vóna og heita á tingmenn um at stuðla øll tiltøk og allar áheitanir, sum koma úr Suðuroy til tess at skapa arbeiði og gera tað livi- ligari hjá fólki har í oynni.

Ídnaðargrunnurin

Ídnaðargrunnurin hefur verið nevndur, og tað er at vóna, at hesin grunnur kann hjálpa til at finansiera ídnaðarut- byggingina, sum vónandi fer at mennast í framtíðini, so leiðis at tað ikki bert verður fiskaidnaður, men eisini annar idnaður, sum verður at eiga eina ljósa framtíð her á landi.

Tað skal verð sagt her, at tað var vónbrot fyrri okkum suðringar, at menn tóku av- gerð um at byggja nýggju slídaverksmíðjuna í Kollafirði, tí í hesum tiltaki hefur Suð- uroyggjin allar fyrimunar.

Til seinast fari eg at loyva mær at seta fyrispurning til landsstýrið viðvíkjandi Suður- fisk í Vági, sum fyrri 1¼ ári síðan fór í líkvidión. Ar- beidsfólk áttu tá arbeiðslon til góðar og útróðrarmnen høvdu avreitt til virkið í teirri trúgv at væl stóð til.

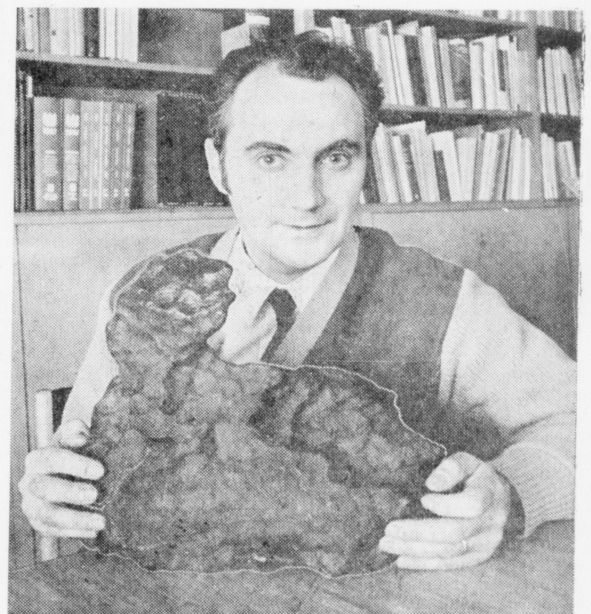
Fólk, sum eg tosi við í Suðuroy, spyrja hvussu líður við hesum kanninum, og tí loyvi eg mær at seta fyri- spurning um hesi viðurskifti, tí tað má vera skylda at upp- lýsa fólki, hvat fyriliggur í hesum máli, tí okkurt má vera greitt eftir at 1¼ ár er liðið.

Hevur viðgjørt 400 toru- steinar

Danin Vagn Fabritius Buchwald, sum er kend- ur fyrri kanningar sínar av torusteinum, hefur fingið virðisløn

ESSO-virðislønin í ár er farin til danan Vagn Fabritius Buchwald, sum er kendur fyrri sínar kanningar av torustein- um. Virðislønin er uppá 30.000 kr. Vagn Fabritius Buchwald, sum er 41 ára gam- al, hefur ikki sjálvur verið úti í rúmdini fyrri at kanna ser- teir; men hefur vunnið ser- umdømi av kanninum av teimum steinum, sum úr rúmd- ini eru slongdir móti jørdini. Hesir hava givið okkum mögu leika til gjølligari kanningar av sölkipan okkara og av okkara egnu planet, jørdini.

Buchwald, sum er verkfrøð- ingur, er lektari við labora- torið í Lundtofte, har hann serliga fæst við málmleru. Hann er tann fyrsti á sínum øki, sum sjálvur hefur verið úti í náttúruni og leita eftir

Her siggja vit Buchwald við tí 50 kg tunga torusteininum »Thule«, sum hann hefur kannað.

torusteinum. Har hefur hann miðum annað funnið ein 20 tons tungan torustein, sum higartil er tann størsti, sum er skorin sundur og kannaður.

Sum eitt fyrilýsurslit av kanninum sínum, hefur hann funnið fram til eitt higartil ókent steinslag. Hetta er krom- kovievni og hefur hann kallað tað Carlsbergit eftir Carlsberg- fondinum, sum altíð hefur stuðlað arbeiði hansara.

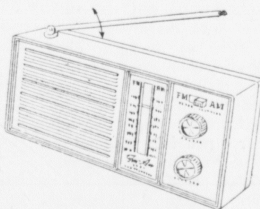
Hevur kannað 400 torusteinar

Buchwald hefur leingi havt áhuga á hesum øki. Tá hann hevði tikið polytekniskt em- bætisprógv kom hann til la- boratorið. Tá var tað, at maður kom til hansara við einum torustein, »Thule«, og

tað hann um at kanna henda stein gjølla. Hetta arbeiðið var torfórari enn hann roknaði við frammanundan. Í steini- num var jarnnikkul og har- afturat var hann bæði harður og seigur. Tá Buchwald at enda var liðugur við kanning- ar sínar av hesum steini, visti tað seg, at í steinum vóru fleiri steinsløg sum framman- undan als ikki vóru kend í Danmark. At arbeiðið gjørd- ist trupult gjørdi Buchwald bert treiskan, og hann fekk so stóran áhuga fyrri arbeiði- num sum ongantíð áður.

Av teimum umleið 450 toru steinum sum vóru funnir víðahvar í heiminum, hefur hann longu kannað 400. Nú er ikki neyðugt hjá honum longur at leita eftir torustein- um, teir koma til hansara, (Framhald á 5. síðu)

CONION ferðaradio

Millumbylgja við Tórshavn-Radio. — FM bylgju um- ráði.

Við tasku og oyrarproppi. — Prísur: 228,00 kr.

RADIOBÚÐIN, Runavík, tlf. 7008

RADIO-EL Tórshavn, tlf. 1397